

(א) יצא לך. טו סוכה מ. דרים [כג.]: ט סוכה מ. א ומוט יג. ויציג. (ד) ע"ו ו. ט) [סוכה יא.]. ט) וצכות ט. ויציג. ט) וצמות מב. ט) טעיל [ע"ו]. א) ע"ו דש"י בנס' סוכה סכמט פי' אחר. ט) ד"ה ועל. ט) ויע"ע מוס' יש ב"מ ורש"י צ"ד. ט) וע"י מוס' מנחם טו. ד"ה זכר.

תורה אור השלם
 1. ויזינה שבת הארץ לכב' לאכלה לך ולעבדך ולחמיתך ולשכורך ולייתרך הקרים עקר.

גליון הש"ס
 גבי יצא משרה ובבוסה. עין כבורות דף יג ע"ג מוס' ד"ה דלא:

לעזי רש"י
 אלכשט"ר
 [אנפולטור א.]. רטיה.
 וויטי"ט [ומיט"א]. סס הקאה.

רבינו חננאל

אמר רב כהנא עמים להסקה, שדחיתנה (אתה) [אתח] מלהיות בן קדושת שביעית מפני שהנאתן אחר ביעורן, תנאי היא כי עד הנה רבנן קדושת שביעית מפני ביעורן אבל ר' יוסי לא בני לאכלה ולא לעשות ממנה אפיקטפיון. פי' אפיקטפיון בלשון מקרא הוא הקיא. ושמעתי שהוא ג' מלות אפיק טפי זון, הוציא עודף המזון, כי כן דרך האיסטומכא כשיעורף עליה האוכל לא תיקבלו ואי תתבלבל האיסטומכא ויקא האדם.

הגוזל עצים פרק תשיעי בבא קמא

ססס עלים להסקה ניתנו. ולא להאיר הלכך עלים ניתנו ומעיקרא לא חל עלייהו שביעית. אבל ספיחי סטים סתמן לצביעה הלכך חל עלייהו קדושה וחסרי לאחר הביעור אף להסקה. ועלי קנים וזעפים יש שאוכלין אותן ויש שמסקין אותן הלכך בטר מחשבת לקיטה אזלין:

סנאי היא. איכא למאן דלמר ססס עלים להסקה ניתנו ולא חיללא שביעית אפילו חעלים דמסחן ואיכא למאן דלית ליה חעלים דמסחן מיהא חיללא: **לסוך המשרה.** אין שורין פשתן ציין של שביעית וכן אין מכבסין בגדים דהוי סמוריה: **מי שהגאסו וביעורו שוה.** הגאה שהיא צעשה שהוא כלה מן העולם אמה יכול ליהנות מפירות שביעית קודם זמן הביעור: **יאלו משרה וכבוסה.** שמשעה שמטילין פשתן או כגד ציין מתקלקל ובעור והגאסו אינו אללא עד גשעה ימים ו' עד שיהא הפשתן שרוי וכן הגד. והיינו תנאי דרבנן כגבי ססס פירות לאכילה וחיללא עלייהו קדושת שביעית כדאמרן לעיל דכל דבר שהגאסו וביעורו שוה חיללא הלכך אפילו לקטן למשרה וכביסה לא מהניא מחשבה לאפקועי איסורין למיהו כעלי קנים שלקטן לעצים דמשמרו דהתם סתמיהו להכי ולהכי אבל פירות סתמן לאכילה ומשעת יצירתן חיל קדושתן ותו לא מהני מחשבה לאפקועי ואסורין למשרה וכביסה דאין נהנין בקדושת שביעית אללא הגאה הדומה לאכילה וגבי עלים נמי סתם עלים להסקה ניתנו ולא חיללא אפילו חעלים דמסחן ור' יוסי סבר לא אמרינן סתם פירות לאכילה ניתנו ומתניא דזה מחשבה כעלי קנים וגפנים דהיכא דליקטן למשרה הו דבר שהגאסו אחר ביעורו ולא חל עלייהו שביעית קך מלאחתי ויש לשונות אחרים וזו שמעתי יגהון: **למלוגמא.** אלכשט"ר: **אינה שוה בכל אדם.** אינה זריכה אללא לחלוט:

לונף. שמואלין יין צבית. והאי נמי אין שוה בכל אדם שא"כ זילוף אללא אדם מעונג ומעודן: **אפיקטיווין.** וויטי"ט להקיא: **איכא נמי משרה וכביסה.** והכא לא נקט אללא דבר שאין שוה בכל אדם: **מלוה צנטר אין נפרעין מסין.** לפני ארדיהן מפני ששמחה היא לו ואילו ומודה לעכוס' ביום חגס ורבנן כגבי אסור לפורען וליפרע מהן כלל: **ואיבעית אימא.** הק סתמא דלא עיקר הוא דקתני לה התם צ"מ (עו). גבי הלכתא פסיקתא דהא לא שייכא התם ולא תני אללא משום פיסוק הלכה שפסקה התנא עם כל החוזר צו שלא נתלק אדם עליהן:

ליקח

6. סתם עצים להסקה הן עומדין אמר רב כהנא ועצים להסקה תנאי היא דתנאי א"כ אין מוסרין פירות שביעית לא למשרה ולא לכבוסה ור' יוסי אומר גותנין פירות שביעית לתוך המשרה ולתוך הכבוסה מאי טעמא דרבנן אמר קרא ילאכלה ולא למשרה לאכלה ולא לכבוסה ורבי יוסי אומר אמר קרא לבכ' לכל צרכיכם ורבנן נמי הכתיב לבכ' לבכ' דומיא דלאכלה במי שהגאסו וביעורו שוין * יצאו משרה וכבוסה שהגאסו אחר ביעורן ור"י נמי הכתיב לאכלה אמר לך ההוא מיבעי ליה לכדתניא דתנאי לאכלה ולא למלוגמא אתה אומר לאכלה ולא למלוגמא או אינו אלא לאכלה ולא לכבוסה כשהוא אומר לבכ' הרי כבוסה אמור הא מה אני מקיים לאכלה לאכלה ולא למלוגמא ומה ראית לרבות הכבוסה ולהוציא את המלוגמא מרבה אני את הכבוסה שאינו שוה בכל אדם ומוציא אני את הא דתניא ילאכלה ולא למלוגמא לאכלה ולא זילוף לאכלה ולא לעשות ממונה אפיקטיווין כמאן בר' יוסי דאי כרבנן יאיכא נמי משרה וכבוסה: רבי יהודה אומר אם דרבי אבא קמיה דרב הונא ויתיב רב הונא וקאמר הלכה כרבי יהושע בן קרחה והלכה כרבי יהודה אהדרניהו רב יוסף לאפיה אמר בשלמא רבי יהושע בן קרחה אצטריך סלקא דעתך אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים קמ"ל הלכה כיחיד ר' יהושע בן קרחה מאי היא דתנאי רבי יהושע בן קרחה אומר ימלוה בשטר אין נפרעין מהן מלוה על פה נפרעין מהן מפני שהוא כמציל מידם אלא הלכה כר' יהודה למה לי מחלוקת ואחר כך סתם היא ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם מחלוקת בבבא קמא אצבעו לו אדום וצבעו שחור שחור וצבעו אדום רבי מאיר אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את השבח וסתם בבבא מציעא דתנן כל המושגה ידו על התחתונה וכולל החוזר בו ידו על התחתונה ורב הונא אצטריך סלקא דעתך אמינא אין סדר למשנה וסתם ואחר כך מחלוקת היא ורב יוסף אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם

וואח"כ מחלוקת היא ורב הונא כי לא אמרינן אין סדר למשנה בחדא מסכתא אבל בתרי מסכתות אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין חודא מסכתא היא ואיבעית אימא משום דקתני לה גבי הלכתא פסיקתא כל המושגה ידו על התחתונה וכל החוזר בו ידו על התחתונה: תנו רבנן הנותן מעות לשלוחו ליקח

קב.

ה"ל בקונטרס במס' סוכה (דף מ. ושס"ג) **אמר רב כהנא ועצים** דהסקה תנאי היא כו'. וכן עיקר פי' כל עולם שביעית הו"א פלוגמא דתנאי אי אית זהו קדושת שביעית דכיון דטעמא דשרינא להו היינו משום דהגאסו אחר ביעורן אס כן לרבי יוסי דלית ליה דרשה דהגאסו וביעורו שוה לענין פירות שביעית ה"ג לא דריש לה וענין דלא לחול קדושת שביעית ואם תאמר לר' יוסי היצף מותרין עלים צאריך ישראל להסקי בזהו תנור והלא יש בהו איסור שביעית לאחר הביעור וי"ל דבטלי בשאר עלים דשאר שנים ועוד י"ל לפי גירסת הספרים ועלים דהסקה תנאי היא פירוש עלים שיש בהם קדושת שביעית כגון לולב דהגאסו וביעורו שוה דסתמיה קאי לכבד צו את הצית אס מותר להסקי דהוי הגאה לאחר ביעורו או לא דתניא אין מוכרין פירות שביעית כו' הרי לרבנן אסור להסקי ממדי דהו אמשרה וכביסה ולר' יוסי מותר אבל שאר עלים לדברי הכל אין בהו קדושת שביעית אללא הטעם אין מיושב דכי היכי דר' יוסי דריש לכס לכל זריכים אפירות שביעית ולא בניי לכס דומיא דלאכלה הכי נמי לענין לחול קדושת שביעית על כל דבר שהוא לכס דמ"ש דהא כוליה חד קרא הוא והיתה שבת הארץ לכס לאכלה וגו': **אין סדר דמשנה.** דפעמים היה שונה שלא על הסדר ושמא תחילה שנה צ"מ ואחר כך צ"ק אללא דלא אח"כ סדרן רבי על הסדר כדדייק זריש (פרק) שבעות (דף כ:): מכדי תנא ממכות קסקין כו' ו: **גבי הרבתא פסיקתא.** מיתה אמאי קרי לה הלכתא פסיקתא להיא דכל החוזר בו ידו על התחתונה הא צפרק האומנין (ב"מ דף עו): מוקמינן לה כיחידא כרבי דוסא ורבנן פליגי עליה ומוכח התם דרבי לא סבר לה כרבי דוסא בההוא דכל החוזר צו וי"ל דהכא סבר כאיבעית אימא דהתם דלמור כל החוזר צו ידו על התחתונה ללאמרי כדקמי וי"מ דקתני לה צלשון הלכתא פסיקתא דלישנא דכל החוזר וכל המשנה משמע לפסוק הלכתא: **הנותן מעות לשלוחו.** נראה דמיייר שנותן לנמנמית שכן אס פחתו פחתו לו ואס הומירו הותירו לאמצע מכאן יש להביא ראה אס אדם נותן מעות לנכדו לנמנמית שכן ואמר ע"מ שלא תלווה אללא על משכונות של כסף וחסד וישמרתם דקרקע ואס תשנה היא צרשותך לתייב בכל דבר ואס פחתו פחתו לך שאין זה רצית דהא הכא אס שינה מדעתו אמר אס פחתו פחתו לו אפי"ה אס הומירו הותירו לאמצע וללא הו רצית כיון דאס לא היה משנה דעתו לא היו כולן צרשותו אללא השכן וההפסד לאמצע כדן פלגא מלוה ופלגא פקדון:

הא שבת הארץ נוהגת טולו כל עתה מתספי מניה כגון נזמל הלכה כמותו, כיון דסתמיה אחר המלוקת ש"מ דקמו רבנן בטעמיה ומסתכל טעמיה אחרת במסכת אחרת בלאו הסדר, כגון נזמל נכבד דמלוקת צדיק וסתם אס השנה יור על היצאה וי"ל כי יהיה דלמר אס השנה יור על היצאה כו', הלכה כסתם (ירבות סב). כל המשנה ידו על התחתונה. כגון נזמל נכבד אדם ונכבד שחור, אס השנה יור על היצאה אין נותן לו שכן משלם אללא דמי יצאת עלים וממניס, ואס יצאה יצאה על השבח נותן לו את השבח (ב"מ שו). אין סדר למשנה. סדרה דמתמיין לאו דוקא אמצע משנה אחרונה היא נכבד ראשונה צבית המדרש (ש"ו כ). אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא כו'. אלמא קיי"ל כל מלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם (מכ" דפרק החולין (ש"ו כ)). כי לא אמרינן אין סדר למשנה. אללא סתמין אסדרה, ה"מ בחלא מסכתא (ש"ו כ). כולה נזיקין. מלתא צבי (ש"ס). ואיבעית אימא משום דקתני לה כו'. להכי אהדרניהו רבי יוסף לאפיה דאי נמי אין סדר לתשנה לא אלמרין לומר הלכה כר' יהודה דודאי הלכתא כי היא סתמא, דכל המשנה לא היה שייכא לנמנמיה התם כהשבה, דהא לא איירי בההוא פירקא צביעי אללא כהרה, ומתמיה התם ש"מ הלכתא קא פסיק אויל (ש"ס).

עין משפט נר מצווה

צד א ב ג מיי פ"ה מהל' שמיטין הלכה י:
צה ד מיי פ"ע מהלכות ע"ז הלכה א סגנ
 לאחן מה טוע"ע י"ד סי' קמח טע"ף א:
צו ה מיי פ"ח מהלכות מכירה הלכה ב סגנ עשין פ"ב טוע"ע ח"מ סי' ק"ג טע"י יא:

מוסף רש"י

סתם עצים להסקה הן עומדין. ססס עלים של היסק להסקה ניתנו לנמיות וסתמן ולא להאיר קיימו, לקפי לא נתחא דכו קדושת שביעית מעיקרא ואפילו לקטן להאיר (סוכה טו). ועצים להסקה תנאי היא. ועלם דהסקה גופייהו שהגאסו אחר ביעורן תנאי היא או שהו צוה שביעית או לא דלישא תנא דדריש לכס דומיא דלאכלה ולמעט כל שהגאסו אחר ביעורו מדדרישין לעיל ומהיהא שביעית אצטריך זצ"ט, ואיכא דלא ממעט מיניה אללא דבר שאין הגאסו שוה בכל אדם כגון מלוגמא זילוף ואפיקטיווין, ואי שמעתי ממרובי שורחתי מעורוי בכל זכרי שהיו גורסים וסתם עלים להסקה ניתנו תנאי היא, וכן כתיב בכל הספרים, ויתרתי מעורוי בכל זכרי שמים הש"ס לשבח כפי דברייהו ואיני יולב ומלאמי גירסא ז צפטר כמז ידו על רביעי גרסון בן יהודה מנתתו כבוד וסמך ישועות על רביעי יתקן צן מנתח כבוד ואינו מונה וכן גאה צעני (ש"ס). לא למשרה. לשרות פשטן צין של שביעית (ש"ס). ולא לכבוסה. לכבוס גנדים צין של שביעית (ש"ס). יצאו משרה וכבוסה שהגאסו אחר ביעורן. שמשנה ששורה הגנדים או הפשתן צין שעה אחת ומבער ואחרי לו והגאסו אינה עד שלשה הגנדים (ש"ס). למלוגמא. לרפואה (ש"ס). ששורה בכל אדם. שכל זריצין לה, כמו אכילה ששורה בכל אדם (ש"ס). ומצויא אני את המלוגמא שאינה שרה בכל אדם. שאין הכל חולין (ש"ס). ולא לזיווף. יין שמואלין צבית לז"ח טוב (ש"ס). אפיקטיווין. להקיא. הוא טטריקון אפיק טפי זין, מוון האולב יומר מדי מולא ומקרא (ש"ס). כמאן בר' יוסי. דלא ממעט אללא הגאה שאינה שוה בכל, והכי נמי אינס אללא לנזרך חולי ואיסטומי, והיינו תנאי דלעיל, דלרבנן לא נהגה שביעית אללא דבבר שהגאסו וביעורו שוה, דדרשינן ליה נמי הכי והיתה שבת הארץ נוהגת בדברי שהוא לכס דומיא דלאכלה. שהגאסו וביעורו שוה ולא צעיים, ור' יוסי דריש הכי והיתה שבת הארץ נוהגת טולו